

Delårsrapport 2017

Fem år i sammandrag

	2013	2014	2015	2016	2017
Nettokostnader (mnkr)	621,7	663,4	673,9	680,8	745,9
därav avskrivningar (mnkr)	29,8	29,8	30,4	24,5	24,7
Förändring av eget kapital, årets resultat (mnkr)	26,8	28,4	37,9	59,8	27,2
Tillgångar (mnkr)	888,0	873,2	920,3	1 012,7	1 069,7
Eget kapital (mnkr)	456,0	458,3	476,0	511,8	522,0
Långfristiga skulder och avsättningar (mnkr)	261,1	284,0	297,5	340,4	350,3
Nettoinvesteringar (mnkr)	18,8	15,7	28,8	28,8	21,7
Soliditet (%)	51,4	52,5	51,7	50,5	48,8
Personalkostnader (mnkr)	442,7	460,6	458,2	484,7	526,2
Kommunal skattesats (%)	20,99	20,99	20,99	20,99	20,99
Antal årsarbetare	1 583,0	1 537,0	1 587,0	1 673,0	1 673,0
Mandatfördelning*					
Socialdemokraterna	22	22	20	20	20
Centerpartiet	9	9	9	9	9
Moderata Samlingspartiet	7	7	6	6	6
Miljöpartiet	3	3	3	3	3
Sverigedemokraterna	3	3	6	6	6
Vänsterpartiet	2	2	3	3	3
Folkpartiet	2	2	1	1	1
Kristdemokraterna	1	1	1	1	1
Antal mandat totalt	49	49	49	49	49

* Gäller mandatperioden 2010 – 2018

Innehållsförteckning

Vision för Tierps kommun	4
Förvaltningsberättelse	5
Några väsentliga händelser	5
Periodens resultat och budgetutfall	6
Kommunens övergripande mål	6
Finansiella mål	7
Måluppfyllelse	8
Investeringar	8
Prognos och framtidsbedömning	8
Driftredovisning (tkr)	9
Investeringsredovisning (tkr)	10
Resultaträkning (tkr)	11
Balansräkning (tkr)	12
Kassaflödesanalys (tkr)	13
Noter	14
Redovisningsprinciper	19
Ekonomisk ordlista	21
Kommunens organisation	22

Vision för Tierps kommun

Tierps kommun är en grön och harmonisk oas för hela livet.

Här förenas landsbygdens lugn med närheten till storstadens puls.

Vi använder kraften ur vår historia och med engagemang och företagsamhet går vi gemensamt tryggt in i framtiden.

Visionen konkretiseras i tre arenor

LIVSARENAN

I Tierps kommun har vi stora ambitioner för vårt samhälle. Tierp ska vara en kommun att räkna med. En kommun att upptäcka. Att växa upp i. Att bo i. Och leva ett rikt liv i. Det som kännetecknar livsarenan är:

Bra start i livet
Trygghet
Utbildning
Inkludering
Stark lokal identitet
Stolthet
Delaktighet
Småskalighet
Grön miljö
Historisk förankring
Geografiska läget
Goda kommunikationer
Föreningsliv
Natur och kultur
Digital infrastruktur
Leva och verka i hela kommunen

AFFÄRSARENAN

Tierps kommun ligger i en av Europas mest attraktiva storstads- och kunskapsregioner. Tillväxten i Gävle och Uppsala skapar möjligheter för Tierps kommun att växa och blomstra. Det som kännetecknar affärsarenan är:

Kommunikationer, digitala och fysiska
God värdkommun
Enkelhet
Kort och snabb väg till hjälp
Personligt bemötande
Stödja framväxt av nya företag
Entreprenörskap
Kreativitet
Kompetensförsörjning
Värdskap
Minnesvärda upplevelser
Äventyr
Attraktiv natur
Attraktiva kulturmiljöer

UTVECKLINGSARENAN

Tierps kommun ska vara en föregångare i omställningen till ett hållbart samhälle. Vi ska också sikta på att öka vår befolkning för att ge underlag för fler företag, fler arbetstillfällen och bättre service. Det som kännetecknar utvecklingsarenan är:

Hållbart samhälle nu och för kommande generationer
Beslut vägs mot ekonomisk, ekologisk och social påverkan
Gott liv
Balans
Befolkningsökning
Geografiska lägets fördelar
Fler bostäder för alla skeden i livet
Attraktiva boendemiljöer
Långsiktig markanvändning
Rent vatten
Hållbara transportlösningar
Snabba kommunikationer

De fullständiga arenabeskrivningarna finns på www.tierp.se/vision

Förvaltningsberättelse

Några väsentliga händelser

Arbetet pågår med att synliggöra Tierp i olika sammanhang pågår liksom utvecklingen av Tierps tätort avseende såväl industriområden som bostadsområden.

Projektet som avsåg att stärka samverkan mellan skola och socialtjänst och som genomfördes inom ramen för Utanförskap har under maj månad blivit en del av ordinarie verksamhet.

Frånvaroprojektet har förlängts och utvidgats att även innefatta grundskolan.

Integrationsprojektet har fortsatt sitt arbete med att stärka civilsamhällets engagemang gällande integration. Dels har flera föreningar fått bidrag i år och flera föreningar har projekt kopplade till bidrag som utgick under föregående år.

Tierps kommun deltar i projektet ”Fossilfria och Effektiva Transporter i Östra Mellansverige” som drivs av länsstyrelserna i Uppland, Södermanland och Västmanland. Kartläggning pågår dessutom för att optimera skolskjutsarna.

För att verksamheterna ska få tillgång till en mer omfattande statistik, jämfört med idag, har enheten Kvalitet och strategisk utveckling anslutit sig till SCB:s Supercross-databas.

Kostenheten har påbörjat att säkerställa processen för att minska matsvinn.

Under våren 2017 har arbetet med utveckling av Tierps lokala närvårdsorganisation fortgått. I och med framtagandet av styrdokument har det framkommit att den lokala närvårdsorganisationen i sin struktur, i samverkan med region Uppsala, innebär ett mer djupgående och komplext arbete. I en mindre analys av beslut och uppdragsstruktur hos de båda huvudmännen ser man att det är av vikt att huvudmännen i samverkan fattar beslut kring syfte, uppdrag och mandat i den lokala närvårdsorganisationen.

Den fortsatta efterfrågan på tomtmark inom Tierps tätort, avsett för friliggande bostadshus, har medfört ökad tomtkö. Även viljan att bygga friliggande bostadshus utanför detaljplanerat område har medfört att önskade byggnationer förutsätter en detaljplan p.g.a. förtätning, innan bygglov kan beviljas.

Flertalet investeringsprojekt i yttre miljö har genomförts med en nära samverkan med lokala intressenter. Samverkan har varit vid planering, utförande och kommunikation.

Inom besöksnäringen stärker vi Tierps kommun som besöksmål genom samverkan och gemensamma satsningar med näringslivet och andra aktörer inom utbildningar i värdskap och ambassadörskap, framtagande av en webbplatsform.

Planberedskapen är relativt god på de mindre orterna men på lägre nivå för Tierps centralort. Just nu finns färdiga detaljplaner för ca.750 bostäder. Karlholms Strand står för majoriteten av dessa, cirka 450 bostäder. Dessutom pågår planarbete för ytterligare ca. 600 bostäder.

En övergripande process för Mark och Exploatering har fastställts internt inom Samhällsbyggnad för att klargöra roller och ansvar inom processen. Processen har blivit ett verktyg för att kvalitetssäkra samt effektivisera leveranser inom Samhällsbyggnad och är nu etablerad i det kontinuerliga flödet.

Exempel på där exploateringsprocessen används är Vallskoga med 15 stycken tomter samt Siggbo Företagspark.

Samhällsbyggnad/GIS-verksamheten har genomfört planerad upphandling av nytt GIS för kommunen samt kommunens bolag. Implementering pågår under hösten och systemet beräknas vara i drift hos kommunen vid årsskiftet.

En genomgång av biblioteksverksamheten har skett med målet att erbjuda invånarna i Tierps kommun en likvärdig biblioteksservice.

Införandet av digital social journal för alla medarbetare inom omsorgerna har påbörjats och alla chefer inom omsorgerna har börjat arbeta i Adato som är ett verktyg för hantering av rehabiliteringsprocessen.

Den totala sjukfrånvaron låg vid årsskiftet på 6,7 % och har minskat och ligger därmed f.n. på totalt 5,7 %.

När det gäller övriga händelser av väsentlig betydelse för kommunen så hänvisas till respektive verksamhets delårsrapport.

Periodens resultat och budgetutfall

Kommunen redovisar ett resultat för perioden januari-augusti på 27,2 mnkr, jämfört med 59,8 mnkr för motsvarande period föregående år. Budgeterat resultat för perioden är 33,6 mnkr, vilket innebär att resultatet är 6,4 mnkr sämre. Verksamheternas intäkter är 17 mnkr högre än periodiserad budget och kostnaderna är 26 mnkr högre än periodiserad budget. Avvikelsen på intäktssidan beror främst på obudgeterade statsbidrag från Migrationsverket m.fl. Avvikelsen på kostnadssidan kommer till stor del från finansieringshuvudprogrammet (skatt, pensioner m.m.).

Kommunens övergripande mål

Enligt kommunallagens 8:e kapitel 5 § ska det för verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Det finns också finansiella mål som framgår av de ekonomiska styrreglerna.

Utifrån visionen har ett övergripande inriktningsmål samt fyra stycken kommungemensamma mål utarbetats.

Övergripande inriktningsmål:

- *Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans.*

Kommungemensamma mål för perioden 2017-2019:

Attraktivt:

- *Öka attraktiviteten och vårt värdskap, genom att:*
  - *Aktivt stödja livspusslet i alla livets faser.*
  - *Finna initiativ som ökar antalet etableringar.*
  - *Ta vara på och kommunicera varumärket Tierp och vår historia med stolthet.*

Attraktivt och hållbart:

- *Successivt utveckla tätorterna med början i Tierp genom att verka för ökat antal bostäder med attraktiva miljöer..*

Inkluderande:

- *Öka den upplevda sociala gemenskapen genom att skapa inkluderande arbetsplatser och arbetssätt samt stimulera till inkluderande träffpunkter.*

Ekologiskt hållbart:

- *Minska kommunens negativa klimatpåverkan genom att minska kommunens utsläpp av växthusgaser och att minska kommunens energiförbrukning.*

Finansiella mål

De ekonomiska styrreglerna innehållande finansiella mål antogs 2009 (Kf § 91/2009) och reviderades av kommunfullmäktige år 2013 (Kf § 106/2013) att börja gälla från och med 2014. Enligt dessa styrregler har kommunen två finansiella mål:

- Kommunens resultat ska under planperioden uppgå till minst 1,5 % av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta för att konsolidera ekonomin med beaktande av pensionsskuldens utveckling, finansiera investeringar och ha handlingsutrymme för framtida verksamhetsförändringar. Uppfyllelse: För delårsperioden nås målet och detsamma pekar prognosen för helåret på.
- Investeringarna i den skattefinansierade verksamheten ska finansieras av avskrivningar och resultat för samma verksamhet. Med andra ord ska inte den årliga investeringsvolymen för skattefinansierad verksamhet överstiga summan av avskrivningar och resultatet för den skattefinansierade verksamheten. Uppfyllelse: Målet uppnås.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för de olika verksamheternas specifika mål pendlar. En generell bedömning är dock att måluppfyllelse i stor utsträckning ligger mellan delvis och god. Låg måluppfyllelse hör till undantagen. När det gäller kommunens övergripande inriktningsmål att

Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomi i balans så verkar alla verksamheter arbeta på ett ganska strukturerat sätt för att uppfylla detta mål och de kommungemensamma målen.

När det gäller kommentarer från de olika verksamheterna avseende ekonomiskt utfall samt bedömning av måluppfyllelse och verksamhet hänvisas till de olika verksamhetsuppföljningarna

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2017 uppgår till 98,4 mnkr. Under perioden har 21,7 mnkr förbrukats, vilket motsvarar 21,7 % av årsbudgeten. Detta beror på tidsförskjutningar av projekten. Prognosen för hela året är 72,4 mnkr. Se investeringsredovisningen för ytterligare information.

Prognos och framtidsbedömning

Prognostiserat resultat för 2017 uppgår till drygt 18 mnkr, jämfört med budget på 22,5 mnkr. Det försämrade resultatet beror i all väsentligt på mindre skatteintäkter än budgeterat.

De största budgetavvikelsena inom verksamheterna prognostiserar **funktionshindreomsorgen** – 3,0 mnkr, **förskolan** - 2,5 mnkr och **individ-och familjeomsorgen** + 2,8 mnkr. För utförligare information hänvisas till verksamhetsberättelserna.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna delårsrapporten.

Bengt-Olov Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

Conny Rönnholm
Ekonomichef

Driftredovisning (tkr)

Nämnd/ansvarsområde	Utfall 201608	Utfall 201708	Årsbudget 2017	Årsprognos 2017	Prognos- avvikelse
Revision	-404	-354	-1 020	-1 020	0
Valnämnd	-3	-5	-28	-28	0
Jävsnämnd	-22	-20	-39	-39	0
Lönenämnd	-111	83	0	0	0
It-nämnd	-879	0	0	0	0
<i>Kommunstyrelsen:</i>	-680 948	-722 189	-1 125 771	-1 126 187	-416
Kommunchef	-13 053	-13 467	-23 227	-22 227	1 000
Gemensam service	-17 772	-18 607	-33 454	-31 827	1 627
Medborgarservice*	-40 378	-44 344	-70 901	-70 601	300
<i>Produktion:</i>	-609 745	-645 771	-998 189	-1 001 531	-3 342
Samhällsbyggnad*	-99	10	0	0	0
Va-enhet**	-8	0	0	0	0
Renhållningsenhet**	-7	0	0	0	0
Kultur och fritid	-41 066	-42 222	-68 074	-68 074	0
Förskola	-58 096	-65 340	-98 129	-100 596	-2 467
Grundskola	-141 944	-151 452	-236 933	-238 272	-1 339
Gymnasieskola	-74 821	-77 816	-128 258	-127 644	614
Äldreomsorg	-144 106	-155 408	-232 150	-232 150	0
Funktionshindreomsorg	-56 679	-59 427	-85 468	-88 468	-3 000
Individ och familjeomsorg	-92 921	-94 118	-149 177	-146 327	2 850
Summa nettokostnad verksamheterna	-682 367	-722 485	-1 126 858	-1 127 274	-416
Finansiering	742 197	749 720	1 149 350	1 145 304	-4 046
Summa nettokostnad Tierps kommun	59 830	27 235	22 492	18 030	-4 463

* From 2016 ingår Samhällsbyggnad i Medborgarservice

** Ingår from 2016 i Tierps Energi och Miljö AB efter en verksamhetsöverlåtelse

Investeringsredovisning (tkr)

Ansvarsområde	Utfall 201608	Utfall 201708	Årsbudget 2017	Årsprognos 2017	Prognos- avvikelse
<i>Kommunstyrelsen:</i>	-14 663	-21 657	-98 409	-72 448	25 961
Kommunchef	0	0	0	0	0
Gemensam service	-378	-7	-1 250	-1 250	0
Medborgarservice*	-10 848	-18 951	-84 928	-59 670	25 258
<i>Produktion:</i>	-3 437	-2 699	-12 231	-11 528	703
Kultur och fritid	-396	-360	-2 756	-2 156	600
Förskola	-184	-467	-1 250	-1 250	0
Grundskola	-376	-482	-1 400	-1 297	103
Gymnasieskola	-1 226	-514	-3 000	-3 000	0
Äldreomsorg	-546	-555	-2 575	-2 575	0
Funktionshindreomsorg	-86	-122	-500	-500	0
Individ och familjeomsorg	-623	-199	-750	-750	0
Summa nettoinvesteringar	-14 663	-21 657	-98 409	-72 448	25 961

Sammanställning över större budgeterade investeringsprojekt under 2017:

Siggbo Företagspark	21,6 mkr
Reinvestering kommunala broar	5,3 mkr
Utveckling stationsområdet Örbyhus	4,5 mkr
Gatubelysning, utbyte stolpar 2017	4,0 mkr
Gång- och cykelvägar 2017	4,0 mkr
Utveckling lekplatser 2017	4,0 mkr
Pendlarparkering Tierp	3,8 mkr
Tillgänglighet enkla åtgärder 2017	3,1 mkr
Exploateringsområden	3,1 mkr
Gång- och cykelvägar	3,0 mkr
G/Cväg och gångstråk Söderfors	3,0 mkr
DP 1053 Wallskoga	3,0 mkr
Inventarier gymnasieskolan	3,0 mkr
Bobindarlunden	2,8 mkr

Resultaträkning (tkr)

		201708	201608	Årsbudget 2017	Årsprognos 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	Not 1	211 468	223 400	312 510	304 021	341 446
Verksamhetens kostnader	Not 2	-932 439	-879 764	-1 409 311	-1 408 706	-1 379 427
Avskrivningar	Not 3	-24 719	-24 460	-34 341	-34 040	-38 481
Verksamhetens nettokostnader		-745 691	-680 825	-1 131 142	-1 138 725	-1 076 462
Skatteintäkter	Not 4	550 160	527 827	818 706	824 388	795 531
Generella statsbidrag och utjämning	Not 5	221 393	211 282	337 549	332 090	323 238
Finansiella intäkter	Not 6	5 132	4 903	3 200	5 224	5 578
Finansiella kostnader	Not 7	-3 759	-3 358	-5 821	-4 947	-5 084
Resultat före extraordinära poster		27 235	59 830	22 492	18 030	42 801
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0
Årets resultat	Not 8	27 235	59 830	22 492	18 030	42 801

Balansräkning (tkr)

		201708	Bokslut 2016
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	Not 9	6 153	6 753
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggning	Not 10	499 673	501 299
Maskiner och inventarier	Not 11	36 180	38 780
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 12	307 238	155 286
Summa anläggningstillgångar		849 244	702 118
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	Not 13	8 947	9 240
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	Not 14	13 941	9 651
Fordringar	Not 15	134 762	178 179
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank	Not 16	62 799	185 915
Summa omsättningstillgångar		211 502	373 745
Summa tillgångar		1 069 692	1 085 103
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		27 235	42 801
Resultatutjämningsreserv		0	0
Övrigt eget kapital		494 761	451 960
Summa eget kapital		521 996	494 761
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	70 603	64 586
Andra avsättningar	Not 18	5 486	8 887
Skulder			
Långfristiga skulder	Not 19	274 229	274 362
Kortfristiga skulder	Not 20	197 378	242 508
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 069 692	1 085 104
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0
Ansvarförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Not 21	473 597	483 037
Övriga ansvarförbindelser	Not 22	1 323 725	1 202 631
Leasing/hyresavtal	Not 23	137 269	153 891
Summa panter och ansvarförbindelser		1 934 591	1 839 559

Kassaflödesanalys (tkr)

		201708	201608	Bokslut 2016
Löpande verksamhet				
Årets resultat		27 235	59 830	42 801
Justering för avskrivning		23 807	24 460	36 609
Justering för upplösning bidrag statlig infrastruktur	Not 13	293	293	440
Minskning av avsättningar pga utbetalningar	Not 17,18	-4 853	-4 905	-5 313
Justering för övr ej likviditetspåverkande poster	Not 24	10 013	1 518	9 130
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		56 497	81 197	83 667
Ö (-) / M (+) av förråd m m	Not 14	-4 290	-1 076	-695
Ö (-) / M (+) av kortfristiga fordringar		43 418	-160 468	-58 313
Ö (+) / M (-) av kortfristiga skulder		-45 130	-32 354	49 641
Kassaflöde från den löpande verksamheten		50 495	-112 702	74 301
Investeringsverksamhet				
Investeringar i immateriella anl.tillgångar	Not 9	0	-13	-211
Investeringar i materiella anl.tillgångar	Not 10,11	-25 705	-18 281	-40 894
Försäljning av materiella anl.tillgångar	Not 10,11	4 047	175 743	179 579
Investering i finansiella tillgångar		-151 952	0	-26 000
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	16	16
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-173 611	157 465	112 490
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån		0	0	0
Amortering av skuld		0	-7 833	-7 833
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	179
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	-7 833	-7 654
Periodens kassaflöde		-123 116	36 930	179 137
Likvida medel vid årets början		185 915	6 778	6 778
Likvida medel vid periodens slut		62 799	43 708	185 915
Förändring likvida medel		-123 116	36 930	179 137

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

	201708	201608
Försäljningsintäkter	11 296	10 719
Taxor och avgifter	25 035	22 233
Hyror och arrenden	50 360	50 243
Bidrag	98 697	108 008
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	19 561	21 884
Realisationsvinster	3 246	2 513
Övriga intäkter	3 273	7 799
Verksamhetens intäkter	211 468	223 400

Not 2 Verksamhetens kostnader

	201708	201608
Löner och sociala avgifter	526 203	484 752
Pensionskostnader	36 581	32 876
Material	27 537	27 325
Bidrag	39 766	39 836
Köp av huvudverksamhet	101 972	113 054
Bränsle energi vatten	4 116	4 040
Lokal- och markhyror	125 756	118 756
Konsulttjänster	11 917	5 802
Övriga verksamhetskostnader	58 591	53 322
Verksamhetens kostnader	932 439	879 764

Not 3 Avskrivningar

	201708	201608
Avskr immateriella tillgångar	600	603
Avskr mark, byggnader o tekn anl	17 899	18 374
Avskr maskiner o inventarier	5 308	5 482
Nedskrivningar	912	0
Summa avskrivningar	24 719	24 460

Not 4 Skatteintäkter

	201708	201608
Preliminär kommunalskatt	553 252	532 602
Slutavräkningsdifferens föreg. år	1 700	-788
Preliminär slutavräkning innev. år	-4 792	-3 988
Summa skatteintäkter	550 160	527 827

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning

	201708	201608
Inkomstutjämningsbidrag	165 487	153 926
Kostnadsutjämningsbidrag	14 309	20 774
Regleringsbidrag	0	0
Regleringsavgift	-135	-467
Bidrag för LSS-utjämning	10 592	11 119
Kommunal fastighetsavgift	26 498	25 931
Strukturbidrag	0	0
Generellt statsbidrag	4641	0
Summa generella statsbidrag och utjämning	221 393	211 282

Not 6 Finansiella intäkter

	201708	201608
Ränteintäkter, placerade medel	22	24
Tierps Fjärrvärme AB, aktieutdelning	360	360
Tierps Fjärrvärme AB, borgensavgift	186	186
TEMAB borgensavgift	448	43
AB Tierpsbyggen, borgensavgift	1 670	1 724
TKAB, borgensavgift	517	463
Övriga ränteintäkter, utdelningar	1 929	2 103
Summa	5 132	4 903

Not 7 Finansiella kostnader

	201708	201608
Ränta upplåning	2 429	2 814
Ränta på pensionsavsättningar	1 105	293
Indexuppräknig medfinansiering		
Citybanan	0	0
Övriga finansiella kostnader	225	251
Summa	3 759	3 358

Not 8 Årets resultat

	201708	201608
Årets resultat enl resultaträkning	27 235	59 830
Realisationsvinster	-3 246	-2 513
Effekt av sänkt RIPS-ränta (inkl löneskatt)	0	0
Justerat resultat enligt balanskravet	23 989	57 317

Not 9 Immateriella tillgångar

	201708	Bokslut 2016
Ingående ack. anskaffningsvärde	13 821	13 610
Årets investeringar	0	211
Årets investeringsinkomster	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	13 821	13 821
Ingående ack. avskrivningar	-7 067	-6 164
Årets avskrivningar	-600	-903
Årets nedskrivning	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-7 667	-7 067
Utgående bokfört värde	6 153	6 753
varav:		
Namnvalt Tierp Arena	5 147	5 525
Ärendehanteringssystem	165,6	221
Site Vision	98,6	130
Kommunens Hemsida	198	198
Tidmätningssystem	544	679
Summa	6 153	6 753

Avskrivningstiden för Namnvalt Tierp Arena är 15 år. Övriga immateriella tillgångar avskrivs på 5 år. Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade.

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	201708	Bokslut 2016
Ingående ack. anskaffningsvärde	1 309 275	1 285 390
Årets investeringar	22 770	31 137
Årets investeringsinkomster	-4 020	-7 252
Omklassificering till omsättningstillg	-4 811	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	1 323 214	1 309 275
Ingående ack. avskrivningar	-807 976	-614 998
Årets avskrivningar	-17 899	-27 605
Årets uppskrivning	3 246	
Årets nedskrivning	0	-1 872
Årets försäljningar/utrangeringar*	-912	-163 501
Utgående ack. avskrivningar	-823 541	-807 976
Utgående bokfört värde	499 673	501 299
varav:		
Markreserv, expoateringsfastigheter	51 958	55 163
Verksamhetsfastigheter (skolor, daghem, idrottsanläggning mm)	295 803	308 570
Publika fastigheter (gator, vägar, parker)	97 974	81 438
Övriga fastigheter	445	487
Fastigheter för affärsverksamhet	51 965	54 057
Pågående ny/ombyggnad	1528	1 584
Summa	499 673	501 299

* Avser 2016 Sål till TEMAB via verksamhetsöverlåtelse VA/ RH

Not 11 Maskiner och inventarier

	201708	Bokslut 2016
Ingående ack. anskaffningsvärde	215 102	205 561
Årets investeringar	2 734	9 757
Årets investeringsinkomster	-27	-216
Utgående ack. anskaffningsvärde	217 809	215 102
Ingående ack. avskrivningar	-176 322	-164 205
Årets avskrivningar	-5 308	-8 101
Årets uppskrivning	0	-4 016
Årets nedskrivning	0	0
Årets försäljningar/utrangeringar*	1	0
Utgående ack. avskrivningar	-181 629	-176 322
Utgående bokfört värde	36 180	38 780
varav:		
Transportmedel	770	875
Maskiner	264	340
Inventarier	32 042	34 477
Förbättringsutgifter	584	680
Konstverk	2 520	2 408
Summa	36 180	38 780

Avskrivningstiden för datautrustning är 3 år, bilar och maskiner 5 år samt övriga inventarier 10 år. * Sål till TEMAB 2016 via verksamhetsöverlåtelse VA/ RH

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar

	201708	Bokslut 2016
Tierps Energi och Miljö AB	39 850	39 850
Tierps kommunfastigheter AB	53 750	53 750
Kommuninvest	14 559	14 559
Övriga bolag	25	25
Summa aktier, andelar, förlagsbevis	108 184	108 184
Placering pensionsstiftelse*		
Uppsala läns pensionsstiftelse	158 286	36 000
Förutbetalad särskild löneskatt	38 400	8 734
Summa finansiell placering	196 686	44 734
Långfristiga fordringar	201708	Bokslut 2017
Örbyhus golfklubb	2 368	2 368
Summa långfristiga fordringar	2 368	2 368
Summa finansiella anläggningstillgångar	307 238	155 286

* För att trygga det pensionsåtagande som kommunen har för sina medarbetare beslutade kommunfullmäktige år 2012 (Kf § 158) att Tierp ska ingå i stiftelsen "Uppsala läns pensionsstiftelse". I november 2014 överfördes 36 mkr till stiftelsen, varav 12 mkr avser 2013 och 24 mkr 2014. Under 2017 överfördes ytterligare 122 mkr till pensionsstiftelsen. Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2016 till 38,7 mkr. Överföringarna till stiftelsen utlöste särskild löneskatt med 38,4 mkr

Not 13 Bidrag till statlig infrastruktur

	201708	Bokslut 2016
Medfinansiering Citybanan	9 240	9 680
Årets upplösning	-293	-440
Utgående värde	8 947	9 240

Kommunfullmäktige beslutade år 2009 (Kf § 50) att Upplands Lokaltrafik ingick avtal med staten om medfinansiering av Citybanan. För Tierps kommuns del innebar detta att fullmäktige godkände en medfinansiering om 11 mkr jämte indexuppräknings. Bidraget är aktiverat på balansräkningens tillgångssida och motsvarande belopp redovisas som avsättning på creditsidan. Bidraget upplöses på 25 år. Se även not 18.

Not 14 Förråd m.m.

	201708	Bokslut 2016
Persondatorer		
Ingående lager	9 581	8 887
Inköp persondatorer	3 283	5 906
Leasingavgift persondatorer	-4 004	-5 212
Summa lager	8 861	9 581
Exploateringsfastigheter		
Tierp Bäggeby	69	69
Siggbo	5 012	
Summa exploateringsfastigheter	5 081	69
Summa	13 942	9 651

Not 15 Fordringar

	201708	Bokslut 2016
Kundfordringar	17 008	14 306
Fordran mervärdesskatt	9 004	9 567
Övr skattefordringar	23 379	22 656
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	77 383	121 857
Övriga kortfristiga fordringar	7 988	9 794
Summa	134 762	178 179

Not 16 Kassa och bank

	201708	Bokslut 2016
Kassa	14	13
Bank	62 785	185 902
Summa	62 799	185 915

Not 17 Avsättning för pensioner inkl. löneskatt

	201708	Bokslut 2016
Specifikation avsatt till pensioner		
Förmånsbestämd/kompl pension	49 965	44 036
PA-KL pensioner	5 559	5 690
Pension till efterlevande	1 295	1 579
Särskild avtalspension	0	671
Visstidspension	0	0
Summa pensioner	56 819	51 976
Löneskatt	13 784	12 610
Summa avsatt till pensioner	70 603	64 586

Antal visstidsförordnanden

Politiker	4	4
Tjänstemän	0	0

	201708	Bokslut 2016
Avsatt till pensioner		
Ingående avsättning inkl löneskatt	64 586	59 311
Intjänad PA-KL	0	0
Intjänad Förmånsbest ålderspension	5 839	4 769
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1 105	569
Sänkt diskonteringsränta inkl löneskatt	0	0
Nya efterlevandepensioner	0	569
Arbetstagare som pensionerats	0	0
Ändrad samordning	0	0
Övrig post	-921	291
Slutbetalning FÅP	109	167
Nya utbetalningar	-1 452	-2 117
Utbetalning ÖK-SAP	0	0
Förändring av löneskatt	1 337	1 029
Summa avsatt till pensioner	70 603	64 586
Aktualiseringsgrad	91%	89%

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Not 18 Övriga avsättningar

	201708	Bokslut 2016
Avsatt för återställande av deponi Gatmot		
Redovisat värde vid årets början	5 486	3 315
Nya avsättningar	0	2 171
lanspråktaga avsättningar	0	0
Summa avsatt deponi	5 486	5 486
Avsatt för medfinansiering av Citybanan*		
Ingående värde avsättning	3 401	6 607
Nya avsättningar	0	0
Utbetalning	-3 401	-3 362
Indexuppräknings**	0	156
Summa avsatt Citybanan	0	3 401
Summa övriga avsättningar	5 486	8 887

* Se även not 13.

** Resterande utbetalningar av kapitalbeloppet kommer att ske åren 2015-2017.

Not 19 Långfristiga skulder

	201708	Bokslut 2016
Upplåning		
Långfristiga låneskulder 1/1	270 000	270 000
Återbetalning	0	0
Nyupplåning under året	0	0
Summa upplåning	270 000	270 000
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år	201708	Bokslut 2016
Investeringsbidrag		
Ingående skuld	4 362	2 461
Årets investeringsbidrag	0	2 430
Årets periodiseringar	-133	-132
Överlåtet till TEMAB*	0	-397
Summa förutbetalda intäkter	4 229	4 362
Summa långfristiga skulder	274 229	274 362

Låneskulden är redovisad enligt huvudmetoden. Anslutningsavgifter och investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.* investeringsbidrag har via verksamhetsöverlåtelse överförts till TEMAB enligt beslut 2015-11-03 § 113 Dnr KS 2015.397.

Not 20 Kortfristiga skulder

	201708	Bokslut 2016
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	5 440	2 971
Leverantörsskulder	38 405	90 316
Moms och punktskatter	1 084	990
Löneavdrag	28 858	25 890
Övertidsskuld	1 388	1 564
Övriga löneskulder	10 132	9 432
Retroaktiva löner	1 940	0
Semesterlöneskuld	16 520	22 831
Pensioner inkl löneskatt	21 577	31 328
Uppl löneskatt	29 667	0
Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	41 806	55 464
Övriga kortfristiga skulder	562	1 722
Summa	197 378	242 508

Övriga löneskulder avser ersättningar som betalas ut till mottagaren i september 2017 men avser augusti 2017.

Not 21 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	1708	2016
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	466 143	487 973
Aktualisering	-5 835	-2 324
Ränte- och basbeloppsuppräknig	11 999	6 783
Gamla utbetalningar	-16 194	-25 060
Sänkning av diskonteringsränta	0	0
Bromsen	0	0
Övrig post	591	-1 231
Utgående ansvarsförbindelse	456 703	466 143
Visstidspensioner	16 681	16 681
Inkomstsamordnad visstidspension	213	213
Summa inkl löneskatt	16 894	16 894
Utgående ansvarsförbindelse	473 597	483 037

Visstidspensioner avser beräkning för 4 förtroendevalda enligt pensionsreglemente för förtroendevalda i kommuner och landsting. Inkomstsamordnad visstidspension avser en beräkning av hur mycket pensionsskulden skulle öka om reduktion pga. inkomst skulle upphöra för visstidspensioner som inkomstsamordnas. Ingen justering av beräkning för visstidspensioner har gjorts sedan bokslut 2016.

Not 22 Borgensåtaganden

	201708	Bokslut 2016
Småhus	483	483
Nordupplands Fotbolls Allians	3 160	3 160
AB Tierpsbyggen*	782 684	740 000
Tierps Fjärrvärme AB	84 925	83 988
Tierps Energi och Miljö AB	210 000	170 000
Tierps kommunfastigheter AB	242 473	205 000
Summa borgensåtaganden	1 323 725	1 202 631

Noten avser utnyttjat/kvarstående borgensåtagande. För statligt kreditgaranterade bostadslån för småhus och egnahem har kommunen ansvar för eventuella förluster upp till 40 procent av utestående skuld. Totalt garanterat belopp för småhus är 1,8 mkr.

* exkl. underkredit till kommunens checkkredit.

Not 23 Leasing/hyresavtal

	201708	Bokslut 2016
Bilar inom ett år	3 238	3 366
Lokaler inom 1 år	25 613	26 236
Bilar senare än 1 år men inom 5 år	3 061	2 405
Lokaler senare än 1 år men inom 5 år	67 281	91 110
Lokaler senare än 5 år	38 076	30 774
Summa	137 269	153 891

Not 24 Justering av övriga, ej likvidpåverkande poster

	201708	Bokslut 2016
Omklassificering till oms.tillg.	5 012	0
Nedskrivningar	912	1 872
Avsättning pensioner	7 469	7 225
Avsättning deponi	0	2 171
Avsättning medfinansiering Citybanan	0	156
Realisationsvinster/förluster	-3 246	-4 592
Förändring långfristiga periodiseringar	-133	2 298
Summa ej rörelsekapitalpåverkande	10 013	9 130

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR), med särskilt angivna undantag.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras och intäkterna kan beräknas på ett tillfredsställande sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp som de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärdet där inget annat anges.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procent inflytande. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning.

Enligt kommunens ekonomiska styrregler (Kf § 106/2013) ska kommunen upprätta en enklare delårsrapport. Därför upprättas ingen sammanställd redovisning och kommunen avviker därmed från rekommendation RKR 22

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesrapporten. Som jämförelsestörande post betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mkr.

Intäkter

Den preliminära slutavräkningen 2015 för skatteintäkter baserades på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2. Efter bokslutets upprättande har SKL publicerat en ny prognos som pekar på ett utfall som avviker med 852 tkr från tidigare prognos. Denna har till sin helhet tillgodogjorts delårsperioden. Prognos för slutavräkning 2017 har tillgodogjorts till 2/3.

Investeringsbidrag och tas from 2010 upp som en förutbetalad intäkt och redovisas som långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kostnader

Kapitalkostnaderna beräknas från och med 1995 enligt real annuitetsmetod för investeringar gjorda tom 2015. För investeringar gjorda from 2016 beräknas kapitalkostnaderna enligt nominell metod.

Avskrivningstiderna följer i huvudsak kommunförbundets rekommendationer. Nedan angivna Namnavtal Tierp Arena utgör dock ett undantag. För investeringar gjorda från och med 2001 påbörjas avskrivning månaden efter anskaffandet medan investeringar gjorda före 2001 avskrivs efter den gamla metoden det vill säga med början året efter anskaffandet. För nya investeringar from 2015 i fastigheter och infrastruktur påbörjas avskrivning först när investeringen tas i anspråk.

Följande avskrivningstider tillämpas:

	Avskrivningstid, år
Immateriella tillgångar	5
<i>Förutom Namnavtal Tierp Arena</i>	15
Byggnader och tekniska anläggningar	20-33
Datautrustning	3
Bilar och andra transportmedel	5-10
Maskiner	5
Övriga inventarier	10

På tillgångar i form av mark och konst görs inga avskrivningar.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs av avtal används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade.

Anläggningar investerade from 2015, som består av flera komponenter med olika nyttjandeperioder delas upp och skrivs av för sig. Komponentavskrivning tillämpas ännu inte på tillgångar investerade före 2015. Detta för att arbetsinsatsen för att dela upp inte är motiverad då skillnaden för avskrivningskostnaderna bedöms var liten och kommunen avviker i den bemärkelsen från rekommendation RKR 11.4

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett helt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella- och immateriella tillgångar.

Finansiella tillgångar

Kommunen har inga kortfristiga placeringar. Samtliga finansiella tillgångar är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande. Utbetalning till pensionsstiftelse inklusive förutbetalad löneskatt har aktiverats som finansiell tillgång. Värdet på placerat kapital har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och värdet på balansdagen.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Fyra förtroendevalda redovisas som ansvarsförbindelse. Ingen justering har gjorts av denna ansvarsförbindelse sedan bokslut 2016.

Övriga avsättningar

Avsättning för deponi påbörjades 2002. Efter 2007 har ingen uppräknings av avsättningen skett.

Ekonomisk ordlista

Aktualiseringsgrad

Den andel av personakterna för anställda medarbetare som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Anläggningstillgångar

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, så som Till exempel fastigheter och inventarier.

Ansvarsförbindelse

Åtagande att fullgöra viss ekonomisk förpliktelse, exempelvis pensionsåtagandet.

Avskrivningar

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningstiden över tillgångens livslängd.

Avsättningar

Ekonomiska förpliktelser eller åtaganden som är säkra eller sannolika, men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias, till exempel pensionsförpliktelse.

Balanskravet

I kommunallagen regleras att kommunerna varje år ska ha ekonomi i balans samt vilka åtgärder som ska vidtas vid avvikelser mot detta krav.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Driftredovisning

I driftredovisningen beskrivs de enskilda verksamheternas nettokostnader samt avvikelser mot budget.

Eget kapital

Skillnaden mellan kommunens totala tillgångar och summan av avsättningar och skulder enligt balansräkningen, det vill säga nettoförmögenheten.

Externa inkomster och utgifter

I externa inkomster och utgifter ingår det totala externa betalningsflödet, det vill säga både drift, investering och finansiering.

Kassaflödesanalys

Visar hur en räkenskapsperiods löpande verksamhet har finansierats samt hur periodens löpande verksamhet och investeringar har inverkat på finansiell verksamhet och likvid ställning.

Finansnetto

Finansiella intäkter minus finansiella kostnader. I finansnettot ingår kostnader för främmande kapital (lån) och intäkter från placering av likvida medel.

Jämförelsestörande poster

Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika kommuner.

Kortfristiga fordringar och skulder

Kortfristiga fordringar och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar, samt värdepapper.

Långfristiga fordringar och skulder

Långfristiga fordringar och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk utan löpande byts ut eller förändras.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den period då resurserna förbrukas eller tillkommer.

Resultaträkning

Redovisning av årets driftverksamhet (intäkter och kostnader) och hur den genom sitt resultat påverkar eget kapital. Resultaträkningen utgår från intäkterna och kostnaderna i driftredovisningen sedan dessa summor justerats för interna poster.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egna finansiella tillgångar. Måttet visar den finansiella styrkan på lång sikt.

Verksamhetens nettokostnader

Skillnaden mellan verksamhetens driftkostnader och de intäkter som genereras som följd av genomförd verksamhet, såsom vissa statsbidrag, taxor och avgifter från kunder och brukare med mera finansieras med skattemedel.

Årsarbetare

Antal årsarbetare räknas fram utifrån all arbetad tid, oavsett anställningsform, inklusive frånvaro.

Kommunens organisation

